713/04

Den 13. december 2004 blev i sag nr. 62.801:

xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xxxxxxxxx xxx xxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet
Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har motorkøretøjsforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager over selskabets afvisning af at yde erstatning i forbindelse med at den forsikrede bil blev totalskadet ved et færdselsuheld.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klageren med forsæt og under selvforskyldt beruselse har fremkaldt færdselsuheldet, samt at han ikke har godtgjort, at han ved fremkaldelsen af ulykken var i en tilstand som anført i forsikringsaftalelovens § 19.

Det fremgår af sagen, at klageren ved sin socialrådgiver, P.G., den 29/9 2003 anmeldte, at hans bil var totalskadet. Af skrivelsen fra socialrådgiveren fremgår:

> "Ovennævnte har været indlagt på Psykiatrisk Center siden ulykken den 15. september d.å. Det har ikke været muligt at nedfælde oplysninger om selve ulykken, da patienten intet husker. Fra værkstedet Fiat er det blevet oplyst at bilen er totalt skadet."
> Der henvises til politirapport."

Af de i politirapporten optagne vidneforklaringer fremgår samstemmende, at klageren kom kørende med en hastighed af 60-70 km, fortsatte lige ud i et T-kryds for ubetinget vigepligt, og kørte ind i en parkeret autocamper, uden at aktivere bremserne. Klageren forsøgte efterfølgende at starte bilen og køre fra stedet, hvilket blev forhindret af vidner. Klageren forlod derpå stedet til fods, medens vidnerne fulgte efter. Idet klageren passe-

rede nogle togskinner, ringede signalet som indikation for, at der kom et tog, ligesom bommene begyndte at blive sænket. Klageren lagde sig herefter på tværs af togskinnerne. Et af vidnerne fik trukket klageren væk, inden toget kom. Vidnerne fastholdt herefter klageren, indtil politiet kom.

I klagerens bil fandt politiet en køkkenkniv med blod på klingen og en æske med 18 piller af mærket Akarin, som er et antidepressivt middel.

Ulykken skete den 15/9 2003 kl. 9.10. Klageren fik udtaget blodprøve kl. 10.35, hvor analysen viste en alkoholkoncentration med en middelværdi på 2,118 promille.

Klageren blev efter ulykken indlagt på psykiatrisk afdeling. Af indlæggelsesnotat fremgår:

"32-årig mand indlægges på røde papirer efter suicidalforsøg.

…

Aktuelle

Pt. har i dag i bil påkørt lastbil med ca. 70 km i timen uden at bremse. Stod ud af bilen og løb hen og lagde sig på jernbaneskinner, mens bommene var nede. Har endvidere snittet sig i venstre håndled ganske overfladisk. Disse oplysninger stammer fra de røde papirer. Pt. kan ikke selv fortælle, hvad der er sket og har angivelig amnesi for det skete.

Pt. var alkoholpåvirket, og der er taget blodprøve til promillebestemmelse før ankomst hertil.

Pt. oplyser, at han i lørdags tog ca. 50 sovetabletter. Husker ikke, hvad der skete herefter. I dag har han drukket vodka, mængden kan ikke angives, og pt. husker ikke dagens hændelser. Han har stadig ønske om at dø, da han mener, at alle har svigtet ham.

Adspurgt fortæller han, at han er startet op i Akarinbehandling, ukendt dosis, for en uge siden via egen læge.

…

Indtryk

Ved ankomsten med politiet er pt. vågen, men virker stivnet. Svarer kun med enstavelsesord og er helt desorienteret i tid og sted. Senere er han mere samlet. Virker al-

koholpåvirket, trist og grædende og svarer tøvende på spørgsmål. Det psykomotoriske tempo er betydeligt nedsat.

Samlet skønnes pt. i en psykoselignende tilstand og skønnes fortsat suicidalfarlig, også under indlæggelse i lukket afdeling.

…

Gennemgang

1. indlæggelse ved rød tvang af 32-årige, fraskilt kommunal gartner, der har foretaget flere selvmordsforsøg i tiden op til indlæggelsen, og som har været 2 gange i skadestuen i sommers, hvor han har frembudt depressive symtomer og angivet problemer på arbejdspladsen."

…

Klinisk indtryk

Pt. virker nærmest helt stivnet. Han er fraværende. Kan ikke rigtig huske. Svarer med latenstid og er således psykomotorisk hæmmet. Er forpint af sin tilstand og har skyldfølelse.

…

Ved konference med personalet er vi enige om, at der ikke er behov for fast vagt, mens han er her i lukket regi.

Han skal ikke have terrænfrihed

da suicidalrisikoen er alt for stor. Pt. befinder sig i en svær depressiv tilstand, som kan sidestilles med en psykose, hvorfor frihedsberøvelsesgrundlaget er opfyldt."

I skrivelse af 29/10 2003 tilkendegav selskabet:

"For uheldet den 15/9 2003 har vi modtaget politirapporten til gennemsyn, og udfra denne anerkende erstatningspligten overfor modparten. Dette medfører tab af præmietrin fra 01/01 2004.

For skade på eget køretøj er denne ikke dækket i henhold til forsikringsbetingelserne § 24 C for promillekørsel over 1,2."

Kriminalforsorgens psykiatriske lægekonsulent P.J. har i udtalelse dateret 27/4 2004 anført:

"Det må herefter antages, at sigtede på tidspunktet for den påsigtede kriminalitet har befundet sig i en sindssygelig tilstand. Han er nu helbredt for denne tilstand, og han

skal fortsætte med antidepressiv medicin med henblik på forebyggelse af tilbagefald. Denne behandling foregår frivilligt. Dersom spørgsmål om strafegnethed ønskes yderligere belyst, må man pege på muligheden for at gennemføre mentalundersøgelse."

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal dække skaden. Klageren har gjort gældende, at det af de fremlagte journaludskrifter fremgår, at han var i en sindsygelig tilstand på ulykkestidspunktet.

Af straffedom af 1/4 2004 fremgår:

"[Klageren] er tiltalt for:

Spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, ved den 13. september 2003 ca. kl. 23.10 at have ført personbil [reg.nr.] ad …vej efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 1,20, idet en blodprøve udtaget samme dag kl. 23.58 udviste en mindsteværdi på 2,1 promille.

Spirituskørsel efter færdselslovens § 53, stk. 1, ved den 15. september 2003 ca. kl. 09.10 at have ført personbil [reg.nr.] ad …vej efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 1,20 promille, idet en blodprøve udtaget samme dag kl. 10.35 udviste en mindsteværdi på 2,02 promille.

Anklagemyndigheden har endvidere påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, og at frakendelsen skal ske betinget, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, jf. § 127.

…

Kriminalforsorgen har foretaget en undersøgelse af tiltaltes personlige forhold.

…

Rettens bemærkninger:

Ved tiltaltes erkendelse sammenholdt med de i øvrigt foreliggende oplysninger findes det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes efter færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 53, stk. 1 til fængsel i 14 dage.

Da det findes upåkrævet, at straffen fyldbyrdes, udsættes fuldbyrdelsen af straffen i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt.

Påstanden om førerretsfrakendelse tages i medfør af de påberåbte bestemmelser til følge som nedenfor bestemt. THI KENDES FOR RET:
Tiltalte [klageren] straffes med fængsel i 14 dage.
Straffen skal ikke fyldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:
1) Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra i dag.
2) Tiltalte skal være under tilsyn af Kriminalforsorgen i 1 år.
3) Tiltalte skal i tilsynstiden undergive sig psyatrisk behandling efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse.

Tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort i 4 år fra den 13. september 2003."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 8/3 2004 anført:

- at klageren ikke forud for ulykken har frembudt psykotiske træk, og at han ikke ved besøgene på skadestuen forud for ulykken fremstod som dybere depressiv. Selskabet har påpeget, at de to gange, klageren forud for ulykkestilfældet havde opsøgt psykiatrisk skadestue i krisepræget tilstand, havde man ikke fundet indikation for behandling,
- at klageren har fremkaldt ulykken med forsæt og i svært beruset tilstand,
- at der ikke er dokumentation for, at han var i en tilstand omfattet af forsikringsaftalelovens § 19,
- at § 19 forudsætter, at der har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt, hvorved må forstås, at den handlende skal have været ude af stand til at forstå, hvad han foretog sig, eller hvilke konsekvenser det måtte medføre. Selskabet har her-

ved anført, at klageren angiveligt foretog handlingerne i et forsøg på at berøve sig livet, og at han har været klar over konsekvenserne af sine handlinger,

- at det at ville berøve sig livet ikke er dokumentation for, at man befinder sig i en § 19-situation,
- at klageren har bevisbyrden for at have befundet sig i en § 19-situation,
- at det forhold, at han efterfølgende indlægges på såkaldt "røde papirer" ikke dokumenterer, at han på skadetidspunktet var i § 19-tilstand,
- at det forhold, at klageren efter ulykken var forpint, har skyldfølelse og karakteriseres som depressiv med psykotiske symptomer, ikke dokumenterer, at han var det på skadetidspunktet,
- at sagen er sammenlignelig med Vestre Landsrets dom, refereret i FED 1998.475, samt
- at sagen adskiller sig fra AK 49.557 derved, at der ikke i den foreliggende sag er et længerevarende, forudgående psykisk sygdomsforløb,

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"24. Hvilke skader er ikke dækket

...

c. Endvidere dækker forsikringen ikke skade

1. forvoldt med fortsæt
2. forvoldt med en uagtsomhed, der kan betegnes som grov hensynsløshed, jf. færdselslovens § 108, stk. 2
3. forårsaget under selvforskyldt beruselse, jf. forsikringsaftalelovens § 20 og reglerne om spirituskørsel i færdselslovens § 53, stk. 1 og 2."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker, at klageren ved dom af 1/4 2004 er idømt betinget fængselsstraf, tilsyn af Kriminalforsorgen samt psykiatrisk behandling.

Nævnet bemærker videre, at de oven for gengivne forsikringsbetingelser ikke - som tilfældet var det i forsikringsbetingelserne i den påberåbte dom fra Vestre Landsret, refereret i FED 1998.475 - fraviger forsikringsaftalelovens § 19. Selskabet er således - uanset de angivne undtagelser - forpligtet til at dække skader forvoldt ved selvforskyldt beruselse, såfremt skaderne forvoldes i en tilstand, hvor den forsikrede i en forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

På grundlag af det abnorme og umotiverede handlingsforløb, sammenholdt med de lægelige oplysninger om klagerens tilstand umiddelbart efter ulykken, finder nævnet det godtgjort, at klageren på ulykkestidspunktet befandt sig i en sygelig sindstilstand, som medførte, at han manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. forsikringsaftalelovens § 19 og UfR 1982.528 H.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Forsikrings-Aktieselskabet Alka, skal anerkende erstatningspligten og opgøre skaden.

Marianne Højgaard Pedersen